

Branschen – anläggning av väg, motorväg



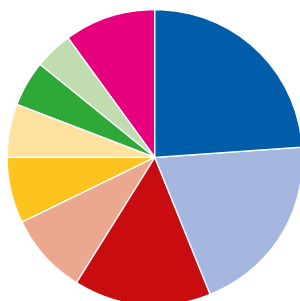
Statistikunderlag om arbetsolyckor/
arbetssjukdomar/tillbud som kan vara
till stöd när du upphandlar tjänster inom
– anläggning av vägar och motorvägar.



ANMÄLDA ARBETSOLYCKOR

De flesta olyckorna sker genom fall av person från samma nivå eller från höjd till lägre nivå. Därefter kommer belastningsolyckorna följt av olyckor med handverktyg och transportmedel eller utrustning. Dessa anmälda olyckor har lett till sjukfrånvaro.

Jag skulle laga en vattenläcka. Gick ner på en stege i en djup grop när stegen gled och jag tappade balansen och föll. Fastnade med vänster ben i stegen och knäckte till knät. Ledband i vänster knä blev uttänjt.”



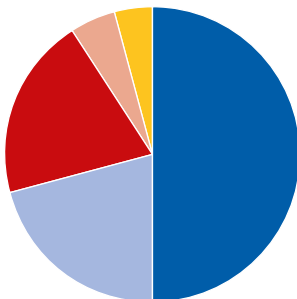
- Fallolyckor
- Belastningsolycka
- Olycka med handverktyg
- Olycka med transportmedel/
transportutrustning
- Olycka med föremål
- Fallande föremål
- Olycka med maskin
- Slagit emot
- Övrigt

ANMÄLDA ARBETSSJUKDOMAR

Vanligaste orsakerna till anmälda arbets- sjukdomar är belastningsergonomiska orsaker. Därefter anmäls fysikaliska, sociala och organisatoriska orsaker. Dessa arbetssjukdomar har inte nödvändigtvis lett till sjukfrånvaro.



Jag fick efter många år som håltagare problem med smärta, domningar, fumlighet och dålig känsl i händer och fingrar. Det orsakades av borrning, sågning och bilning i betong som utfördes med tunga vibrerande maskiner.”

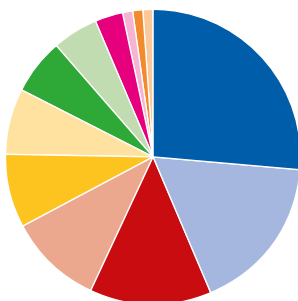


- Belastningsergonomiska orsaker
- Fysikaliska orsaker
- Sociala och organisatoriska orsaker
- Kemiska eller biologiska orsaker
- Övrigt, oklart

ANMÄLDA ALLVARLIGA TILLBUD

De vanligaste tillbuden sker med fordon, därefter följt av fallande flygande föremål samt andra orsaker och händelser med maskiner eller transportanordningar.

”Växeln på asfaltdumpern hoppade ur och dumpern rullade fritt nerför rampen. Bromsarna klarade inte av att stoppa ekipaget. Inga personskador. Skrapmärken på en pelare samt bucklor på dumpern.”



- Fordon
- Fallande/flygande föremål
- Annan orsak
- Maskin eller transportanordning
- Explosion/sprängning
- Hot
- Elektricitet
- Person föll
- Brand
- Fysiskt våld
- Handhållet verktyg/föremål
- Kemikalie

Den här foldern är framtagen av *projektet Upphandling och arbetsmiljö* för att uppmärksamma vikten av att ta med arbetsmiljön redan vid upphandling av tjänster. Den visar på anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro, arbetssjukdomar och anmälda allvarliga tillbud som är vanliga inom anläggningsbranschen. Branschen ligger över genomsnittet i förhållande till andra branscher när det gäller anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta. Under åren 2012–2016 inträffade två dödsfall i samband med arbete på väg. De som arbetar med anläggning av vägar och motorvägar upplever också i högre utsträckning än genomsnittet belastningsbesvär från höftled, ben och knä. Totalt är antalet anmälda arbets-skador bland män inom åldersgrupp 45–54 dubbelt så många som inom åldersgrupp 25–34. Detta gäller även för kvinnor inom dessa åldersgrupper.

Som beställare av tjänst bidrar du genom att ställa krav på arbetsmiljön redan vid upphandlingen till att arbetsmiljön blir bättre för de som utför tjänsten.

- Genom ”val av upphandlingsstrategi”
- I förfrågningsunderlaget/upphandlingsdokumentet
- I samband med tilldelningsbeslutet
- Vid uppföljning i samband med arbetsplatsträff

Använd gärna vår folder *Ställ krav på arbetsmiljö vid upphandling* och *Checklista leverantör – bra arbetsmiljö*.

FÖLJANDE FRÅGOR INGÅR I CHECKLISTA LEVERANTÖR – BRA ARBETSMILJÖ

- Vi har en arbetsmiljöpolicy
- Vi har fungerande rutiner för arbetsmiljöarbetet
- Vi fördelar arbetsuppgifter för att motverka hög arbetsbelastning
- Vi ger chefer/arbetstagare de kunskaper de behöver
- Vi undersöker arbetsmiljön regelbundet
- Vi riskbedömer alltid efter undersökning
- Vi åtgärdar de risker som framkommer
- De risker som inte kan åtgärdas direkt tidsanges i en handlingsplan
- Vi följer upp åtgärdade risker
- Vi utreder orsakerna till ohälsa, tillbud och olycksfall
- Vi har skyddsombud eller annan lokal arbetstagarrepresentant på arbetsplatsen
- Vi följer årligen upp vårt arbetsmiljöarbete
- Vi planerar förbättringar till nästkommande år/uppdrag

Fler exemplar av foldern kan laddas ned från av.se

Källa: Arbetsmiljöverkets informationssystem om arbetsskador och anmälningar enligt 3 kap 3a § arbetsmiljölagen. Rapporterna Arbetsmiljö 2015 och Arbetsorsakade besvär 2016.



**ARBETSMILJÖ
VERKET**